

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2025

Foto och bildjournalistik

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Foto och bildjournalistik	6
Utfall ansökan YH-program 2024	7
Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	11
Regionalt utbud och regional efterfrågan	15
Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026	17
Definitioner	18

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens

beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå, när så har varit möjligt.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start 2026.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Foto och bildjournalistik

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning inom foto, bildjournalistik och övriga utbildningar inom grafisk design och foto.

Fotograf	SUN-KOD 213da
Bildjournalistik	SUN-KOD 321ab
Övriga utbildningar grafisk design och foto	SUN-KOD 213dy

Utfall ansökan YH-program 2024

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Fotograf	1	0
Bildjournalistik	1	1
Övriga utbildningar grafisk design och foto	3	1

Källa: MYH.

**Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktningar	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Fotograf	20	20				
Bildjournalistik	18	18	18	18	18	18
Övriga utbildningar grafisk design och foto	125	90	20	20	20	

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2025 påverkar i huvudsak slutåret 2027 och framåt eftersom utbildningarna generellt är mellan 200 och 600 yrkeshögskolepoäng. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

YH-flex

Det saknas för närvarande utbildningsutbud inom YH-flex för områdesanalysens utbildningsinriktningar.

Resultat från genomförda utbildningar inom YH-program

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Fotograf	80 %	83 %	68 %
Bildjournalistik	71 %	83 %	84 %
Övriga utbildningar grafisk design och foto	79 %	84 %	83 %
Totalt för yrkeshögskolan	70 %	68 %	68 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2023).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Övriga utbildningar grafisk design och foto	47 ± 13	..	..	..
Totalt för yrkeshögskolan	84 ± 1	62 ± 1	25 ± 1	13 ± 1

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

Prickad cell betyder att uppgiften inte är tillgänglig, för osäker för att anges eller borttagen av sekretesskäl. Uppgifterna kan inte publiceras för fotograf och bildjournalistik.

SCB har fått i uppdrag av myndigheten att ta fram uppgifter även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande för att ett resultat ska kunna visas för aktuellt år. För att åstadkomma detta har de tre senaste årens resultat räknats samman. På så vis kan myndigheten också visa sammanslagen statistik för utbildningsinriktningen övriga utbildningar grafisk design och foto.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2021–2023 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Övriga utbildningar grafisk design och foto	57 ± 7	50 ± 10	33 ± 9	18 ± 7
Totalt för yrkeshögskolan	88 ± 0	65 ± 0	25 ± 0	11 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Trots sammanslagningen kan resultat för utbildningsinriktningarna fotograf och bildjournalistik inte visas.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2022	2023	2024
Fotograf	0 %	0 %	0 %
Bildjournalistik	22 %	28 %	11 %
Övriga utbildningar grafisk design och foto	17 %	12 %	24 %
Totalt för yrkeshögskolan	12 %	11 %	9 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Samtliga utbildningsinriktningar uppvisar en examensgrad som ligger över eller lika med genomsnittet för yrkeshögskolan.

Det saknas uppgift om andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen för inriktningarna fotograf och bildjournalistik.

Resultatet för andel i arbete för övriga utbildningar grafisk design och foto ligger mycket långt under genomsnittet för yrkeshögskolan. I den sammanslagna statistiken är andel i arbete något högre, men ligger fortfarande långt under genomsnittet för yrkeshögskolan. Även

överensstämmelsen är lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan. En större andel än genomsnittet har ett arbete som inte alls överensstämmer med utbildningen efter examen.

Resultaten för outnyttjade platser varierar mellan utbildningsinriktningarna. Inriktningen fotograf nyttjar platserna helt. Utbildningsinriktningen bildjournalistik ligger nära yrkeshögskolans genomsnitt vid senaste mätningen. Nästan en fjärdedel av platserna inom inriktningen övriga utbildningar grafisk design och foto nyttjades inte 2024.

Slutsats

Den förhållandevis låga andelen i arbete året efter examen för inriktningen övriga utbildningar grafisk design och foto kan tyda på att dimensioneringen behöver justeras.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Företag inom fotografi, kommunikation, medier och reklam ryms inom de så kallade "kulturella och kreativa branscherna". Dessa företag har kulturskapande eller andra kreativa processer som sin affärsidé och individer med kreativ yrkeskunskap och kulturell kompetens är deras främsta resurs. I Sverige återfinns omkring 130 000 företag, motsvarande en tiondel av alla Sveriges företag, i dessa branscher enligt utredningen *Kreativa Sverige! Nationell strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher (SOU 2022.44)*.

Regeringen anser att de kulturella och kreativa branscherna utgör en ny basnäring i Sverige och har beslutat om en strategi för att främja en långsiktig och hållbar utveckling, *Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher, Skr. 2023/24:111*. Strategin ska gälla 2024–2033 och formulerar visionen att Sverige år 2033 ska ha stärkt sin position som ledande land för de kulturella och kreativa branscherna. Strategin inbegriper sex strategiska mål, varav ett av dem handlar om god kompetensförsörjning, livslångt lärande och goda villkor i trygghetssystemen. Den tekniska utvecklingen, digitaliseringen och AI uppges starkt påverka dessa branscher.

Fotograf och bildjournalist

Fotografer och bildjournalister arbetar med visuell kommunikation. Med hjälp av kameran förmedlar de olika budskap genom att dokumentera händelser, berätta historier eller förmedla känslor via fotografier eller rörliga bilder.

Det är vanligt att fotografer driver eget företag. Yrket innebär ofta att sälja sina verk snarare än sin arbetskraft, vilket kan generera stora variationer i inkomster över tid. Vissa fotografer har därför ett annat jobb vid sidan av, skriver Arbetsförmedlingen i *Långsiktig yrkesområdesanalys Kultur, media och design 2023*.

Sveriges fotografers förbund (SFF) är en organisation för yrkesverksamma inom fotografi. Enligt SFF arbetar fotografer med olika saker, till exempel stillbilder, rörliga bilder eller bildbehandling/retuscher. Det gemensamma är att de är duktiga på det visuella.

Det finns en stor bredd i branschen med olika marknader:

- Den *kommersiella*, där fotografen arbetar med fotografiskt arbete inom reklam och innehåll till företag och organisationer.
- Den *redaktionella*, till exempel bildjournalistik där fotografen arbetar med material åt dagspress och tidskrifter.
- Den *privata*, exempelvis porträttfotografer, bröllopsfotografer och bostadsfotografer där privatpersoner är kunden.
- Den *konstnärliga*, där fotografen exempelvis arbetar med utställningar, fotografiska böcker och gestaltningsuppdrag.

Enligt SFF är läget tufft i branschen oavsett marknad och många fotografer kämpar för att få det att gå ihop. Brist på förståelse för upphovsrätten med låga arvoden gör många fotografers verksamheter utmanande. I lågkonjunktursens spår drar näringslivet ner på uppdrag och det offentliga har stramare budgetar. Även nedskärningar i kulturbudgeten påverkar. Samtidigt pågår ett teknikskifte och omställning i branschen med generativ AI, nya tekniska funktioner på kameror, utvecklade efterbearbetningsverktyg och nya kanaler att publicera i som sociala medier. Förväntningarna på vad en fotograf ska behärska ökar i takt med utvecklingen och många måste vara lite av en "minibyrå" i sin leverans, uppger SFF.

Yrkesundersökningen *Fotografi i en ny brytningstid* (2024), genomförd av Svenska fotografers förbund, bygger på en enkät som 600 yrkesverksamma fotografer svarat på. Syftet har varit att ta reda på vilka utmaningar och möjligheter som dessa fotografer står inför idag och de närmaste åren inom områdena teknik och AI, upphovsrätt och juridik samt affär och karriär. Undersökningen innefattar även intervjuer med branschföreträdare. Enligt rapporten är efterfrågan på visuellt innehåll större än någonsin. Den digitala och tekniska utvecklingen har gjort fotograferandet enklare, snabbare och billigare. "Alla" har tillgång till en kamera i mobilen vilket bidrar till att mängden bilder ökar och efterfrågan på genuin fotografikompetens och hantverksskicklighet riskerar att minska. Det blir också vanligare att blanda professionellt material med användargenererade bilder. Redaktioner använder exempelvis "läsarbilder" från olika händelser och det kommersiella kan själva skapa bilder genom generativ AI. Hälften av fotograferna i undersökningen anger att omsättningen minskat jämfört med tiden före pandemin. 60 procent av fotograferna kan endast fakturera för tre av fem arbetsdagar i veckan. 41 procent känner sig mycket otrygga ekonomiskt och 80 procent känner stor eller mycket stor oro inför framtiden. Dock trivs 87 procent bra eller mycket bra med sin arbetssituation, enligt rapporten.

AI har en stor påverkan på fotografers yrke och väntas få en ännu större betydelse i framtiden. Generativ AI skapar nya möjligheter men också utmaningar av bland annat juridisk och etisk natur. Fotografer inom bildjournalistik uttrycker exempelvis en särskild oro över hur AI kan påverka trovärdigheten inom journalistik, då äktheten är avgörande för journalistikens integritet. 60 procent av fotograferna i undersökningen använder AI-funktioner för bildbehandling men bara 13 procent använder AI för att ställa frågor och generera bilder idag. Enligt SFF är det fotografer som verkar på den kommersiella marknaden som är mest påverkade av generativ AI. Bildjournalistiken och den privata marknaden är inte lika påverkade eftersom det finns en fortsatt efterfrågan på autentiska bilder, exempelvis ett bröllop eller en demonstration.

Det finns några alternativa utbildningsvägar till fotograf utöver yrkeshögskolan men utbudet är begränsat. Inom folkhögskolan finns en grund- och påbyggnadsutbildning i fotografi och inom högskola/universitet finns ett konstnärligt kandidatprogram i fotografi. Det kan även finnas fristående kurser i bildjournalistik på universitetet samt ett utbud på den privata utbildningsmarknaden.

Enligt SFF var det förr vanligt att ha lärlingar, men det systemet finns inte idag eller är ytterst begränsat. Det finns även självlärd fotografer som gått kurser online och digitala utbildningar. SFF menar dock att många hamnar på en yrkesutbildning förr eller senare. De framhåller behovet av livslångt lärande och möjligheter till omställning för dem som vill skola om sig senare i livet.

Fotografer och bildjournalister tillhör yrkesgrupp fotografer, SSYK 3431 enligt standard för svensk yrkesklassificering. Enligt SCB:s yrkesregister fanns det år 2023 cirka 2 800 anställda i yrkesgruppen. Det fanns även drygt 2 200 egna företagare. Enligt yrkesregistret hade nära 50 procent av de anställda som högst en gymnasial utbildning på tre år. Nästan 30 procent hade en eftergymnasial utbildning mindre än tre år, vilket motsvarar yrkeshögskolans och folkhögskolans utbildningsnivå. Cirka 20 procent hade en eftergymnasial utbildning på tre år eller mer.

Teknikutvecklingen kan komma att ställa högre krav på utbildningsnivån framöver. Hittills är inte yrkeshögskolan den främsta utbildningsvägen till yrket, men SFF uttrycker att yrkeshögskolan spelar en mycket viktig roll för kompetensförsörjningen inom det fotografiska fältet.

Av de som var anställda inom yrkesgruppen, befann sig cirka 250 i åldersspannet 55–59 år och beräknas börja gå i pension mellan 2029–2033. Det motsvarar i genomsnitt cirka 50 personer per år. För de egna företagarna finns igen uppgift om ålder. Utflödet av fotografer och bildjournalister från yrkeshögskolan ligger i dagsläget på sammanlagt 38 per år vilket understiger de beräknade pensionsavgångarna för de anställda fotograferna.

Statistikmyndigheten SCB:s rapport *Trender och Prognoser 2023* förutspår en risk för överskott på arbetskraft år 2040, för dem med eftergymnasial utbildning inom klustret "medieproduktion". Klustret inkluderar bland annat eftergymnasial utbildning inom grafisk formgivning, reklam och foto, förutsatt att samma antal som idag fortsätter att utbildas inom dessa områden. Det hänger samman med lägre pensionsavgångar och beräknad efterfrågan på arbetskraft. SCB påtalar dock att utbildningsgruppen är heterogen och framtidsutsikterna kan komma att skilja sig åt beroende på utbildningens inriktning.

SFF menar att det finns en stor efterfrågan för fotografer på 3–5 års sikt och att dimensioneringen inom yrkeshögskolan bör bibehållas, eftersom de olika grenarna av fotografutbildningar inte kan ersätta varandra.

I rapporten *Fotografi i en ny brytningstid* uppger Arbetsförmedlingen att fotografer har en svår arbetsmarknad trots att de generellt sett är relativt högutbildade och har ett gott nätverk. Konkurrensen bedöms vara hård om jobben de närmaste åren.

Övriga utbildningar inom grafisk design och foto

Inom inriktningen ryms för närvarande utbildningar till retuschör/bilddesigner, motion designer, motion creative och immersive experience creator.

Retuschörer arbetar digitalt med de moment som ingår inom postproduktion av fotografisk bild, som bildbehandling, retuscheri och tryckanpassning.

Motion designer/ motion creative arbetar med visuellt berättande genom rörelsedesign, grafisk design, rörlig grafik, animering och videoproduktion.

Immersive designer, även kallad immersive experience creator, arbetar med att producera innehåll för medier som skapar digitala helhetsupplevelser. Detta med hjälp av teknik som virtual reality (VR), augmented reality (AR) eller mixed reality (MR).

Enligt DIK – fackförbundet för kultur, kommunikation och kreativ sektor, återfinns ovanstående yrkesroller inom kommunikationsbranschen. Arbetsmarknaden här är generellt tuff med hög konkurrens om jobben. Inom "motion" är den dessutom väldigt smal i förhållande till traditionella kommunikatörers arbetsmarknad. Yrkesrollerna återfinns vanligen inom reklam/marknadsföring, produktionsbolag eller film och tv. De senaste två åren har lågkonjunkturen påverkat arbetsmarknaden och efterfrågan på arbetskraft minskat, framför allt inom privat sektor. Generella trender är digitalisering, användningen av AI, nya designtechniker, rörlig grafik och interaktiva element. För att förbli konkurrenskraftig behöver många bredda sin kompetens och anpassa sig till den tekniska utvecklingen.

Det finns flera alternativa utbildningsvägar inom området grafisk design och foto via folkhögskolan samt universitet och högskola. Ett visst utbud kan även finnas på den privata utbildningsmarknaden. SFF understryker att yrkeshögskolan spelar en mycket viktig roll för kompetensförsörjningen inom det fotografiska fältet och att utbildningarna inom foto behöver bibehållas för att kunna tillgodose branschens behov av spetskompetens inom det fotografiska området.

Det finns begränsat med underlag om efterfrågan på utbildningsinriktningens yrkesroller. Arbetsförmedlingen har inga yrkesprognoser för yrkesrollerna retuschör/bilddesigner, motion designer, motion creative eller immersive experience creator på sin hemsida.

Retuschör tillhör yrkesgruppen prepresstekniker SSYK 7321. Grovt avrundat fanns det enligt SCB:s yrkesregister 1 200 anställda prepresstekniker 2023 samt 19 egna företagare. Bland de anställda hade nästan 70 procent som högst en utbildning på gymnasienivå. Knappt 20 procent hade en eftergymnasial utbildning mindre än tre år och drygt 10 procent hade en eftergymnasial utbildning på tre år eller mer. Enligt yrkesregistret var 175 av de anställda mellan 55–59 år och beräknas gå i pension 2029–2033, vilket i genomsnitt motsvarar 35 per år. Dimensioneringen inom yrkeshögskolan är för närvarande 20 platser per år till yrkesrollen.

Motion designer/motion creative och immersive designer/immersive experience creator tillhör yrkesgruppen designer inom spel och digitala medier SSYK 2173. Det finns fler utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning av yrkesgruppen. En analys av efterfrågan för spelområdet finns i områdesanalysen för spel, som kommer att publiceras senare.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom foto och bildjournalistik

Yrkeshögskolans kurser kan användas för kompetensutveckling av yrkesverksamma. Det har ännu inte beviljats några kurser för analysens utbildningsinriktningar med start 2025 och framåt.

SFF uppger att yrkeshögskolans kurser behövs både för att kunna omskola sig senare i livet och för att yrkesverksamma ska kunna hänga med i det pågående teknikskiftet.

Enligt DIK är det relevant med kurser för yrkesverksamma inom ny teknik samt AI-verktyg för olika roller. För att förbli konkurrenskraftig behöver många bredda sin kompetens och anpassa sig till den tekniska utvecklingen.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser inom YH-program som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildningar till fotograf. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stockholm	20	20				

Källa: MYH.

Utbildningar inom bildjournalistik. Antal platser per region/län och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uppsala	18	18	18	18	18	18

Källa: MYH.

Övriga utbildningar inom grafisk design och foto. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stockholm	55	55	20	20	20	
Stockholm/Västerbotten*	35					
Blekinge	35	35				

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät om efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud de svarat på var det som gällde 2024 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Fotograf

Ingen region har kommenterat utbildningsinriktningen.

Bildjournalistik

Region Uppsala län har svarat att utbudet kan minska.

Övriga utbildningar grafisk design och foto

Region Blekinge har svarat att utbudet bör bibehållas.

Region Västerbotten har svarat att utbudet bör öka och framför att de olika prognosverktygen har svårt att bedöma kreativa yrken och hantverksyrken, men att det alltid finns ett visst behov av dessa och att det därför bör finnas utrymme för fler utbildningsplatser.

Bedömning av utvecklingen för nya platser inom YH-program med start från 2026

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Fotograf

Bedömningen är att dimensioneringen kan bibehållas, vilket innebär att 0–20 platser bör beviljas i årets ansökningsomgång. YH-kurser för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Bildjournalist

Bedömningen är att dimensioneringen kan bibehållas, vilket innebär att inga platser bör beviljas i årets ansökningsomgång. YH-kurser för redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Övriga utbildningar grafisk design och foto

Resultaten för andel i arbete året efter examen ligger långt under genomsnittet för yrkeshögskolan. Bedömningen är att dimensioneringen bör minska, vilket innebär att 0–50 platser bör beviljas i årets ansökningsomgång. YH-kurser för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma kan vara aktuellt.

Definitioner	
Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppggett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppggett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Utnyttjade platser	Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se